

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl., 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la Tipografia „Soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Tisza.

(m.) De când lupta între liberalii dela putere și opoziția unită a luat în dietă înfățișarea de obstrucție, ziarele opoziționale se ocupă mult cu bătrânul Tisza Kálmán și elica tiszaiștii și îndreaptă atacuri vehemente contra lui.

Cu deosebire s'au înmulțit atacurile și recriminările de când Tisza a prezentat în clubul liberal proiectul său și dela discursul ținut zilele trecute în Orade, în care a pus în prospect pentru opoziție clotura.

Proiectul este un atentat contra constituției, ear' clotura este o lovitură dată partidelor opoziționale și peste tot libertății de vorbire. Așa le caracterizează opoziția și fiindcă ele pornesc dela Tisza Kálmán, pe tema aceasta se năpustesc asupra lui, îi iau la critică toată activitatea, toate faptele, toate creațiunile de două decenii și jumătate și în definitiv toate constat., că Tisza de când s'a ivit pe terenul public a avut și are înclinațiuni despotice, că creațiunile lui sunt tot numai în favorul celor dela putere și că a lucrat, ca să consolideze și lărgescă puterea sa și a familiei sale.

Din incidentul, că el amenințând cu clotura, se provoacă la practica parlamentului englez, ziarele țin a constata, că Tisza în creațiunile sale de legi și instituții, s'a servit de modele aflătoare la popoarele culte, dar' le-a introdus fals, având mereu scopuri despotice și nepăsându-i de garanțele libertăților publice.

Astfel, ca să aducem un exemplu, Tisza la 1876 a introdus în comitate „comisiunile administrative” după modelul instituției franceze „Commission departementale”. Dar' pe când aceste comisiuni în Franța au scopul de a controla activitatea șefului administrativ, a prefectului, care nu e permis să fie membru în ele, Tisza a pus în fruntea comisiunilor pe fișpanul, creând astfel o instituție, care stă la dispoziția personală a fișpanilor și a guvernului și este numai un simulacru de control.

Prin astfel de creațiuni și prin intrigi și apucături viclene 'i-a succes lui Tisza Kálmán a domina situația, și parte a fi în mână personal timp lung frânele puterii, ca prim - ministru, parte a așeza în fotoliile ministeriale oameni adicți de ai sei, pe cari îi conduce el cum voește și cari 'i-se supun întru toate.

În chipul acesta dominează Tisza vieața publică maghiară și o îndreaptă după voea și trebuințele sale și a familiei, aproape de când există vieața constituțională modernă. Când el însuși nu este la putere, conduce afacerile prin alții, stând după paravan, ear' când se ivește primejdia pentru sistemul seu, ese la iveală cu proiecte și măsuri salvatoare. Astfel a venit cu proiectul din clubul liberal și vine cu clotura, care dacă se va pune în aplicare, se va face la proiectul și indemnul seu.

Calea lui Tisza însă este indicată prin măsuri și creațiuni mai mult despotice, decât liberale și astfel și constituționalismul maghiar nu este liberal, ci sub masca liberală, e pervers și falsificat. În creațiuni, legi și instituții peste tot locul se află virit elementul de stăpânire, de despotism, care omoară și zădărnicește ori-ce porniri și tendențe adevărat liberale.

Și acest spirit despotice și desastros pentru libertățile publice 'l-a introdus și alimentat Tisza Kálmán... Așa se plâng ziarele maghiare. Au dreptate, numai cât ele scapă din vedere un lucru esențial. Tisza Kálmán este un reprezentant fidel al sentimentelor și aplicațiilor proprii elementului maghiar. Iubitor de stăpânire, de putere și despotice — așa e Tisza, așa e poporul maghiar. De aci se explică faptul, că Tisza stăpânește situația de 25 ani și are în constantă pe partea sa majoritatea maghiarimei.

Astfel deci n'au de ce se plâng ziarele și politicianii contrari lui Tisza.

Ei își pot vedea reoglindat în el și în sistemul seu eul neamului lor.

Înțelegem însă durerea și necazul lor. Ei adevărat ar fi dorit să aibă un Tisza, care e despotice și răpitor de libertăți numai față de popoarele nema-ghiare, ear' față de ei se fie cruțător. Tisza Kálmán însă nu 'i-a putut renega firea, și a dat și da lovături naționalităților, dar' lovește și zdrobește și pe Maghiarii, cari nu-'i sunt agreeți și nu 'i-se supun necondiționat.

Sibiu, 24 Decembrie n.

Pichler, faimosul Pichler Gyözö, fostul secretar de tristă pomenire a lui Kossuth Ferencz, s'a distins în ședința de Joi a dietei printr'o interpelare pe cât de cutezanță, pe atât de necuviințioasă. Așa de murdar a ocărit pe Dr. Lueger, primarul Vienei, încât presidentul, Kossuthistul Madarász s'a văzut silit să-l îndrume la ordine.

Interpelarea a făcut-o din cauză, că „Tribuna Poporului” s'a lăudat, că Dr. Lueger a luat la cunoștință cu mulțumită telegrama ce au adresat din Sîria M. Sale și pe care 'i-au comunicat-o și distinsului primar al orașului împărătesc.

Pichler aparține fracțiunii lui Eötvös Károly din partidul kossuthist, fracțiune, care spriginește în ascuns pe Bánffy. Bănuim, că și această interpelare a făcut-o Pichler numai de dragul lui Bánffy, ca să-i dea prilej a se arăta de nou teribil Maghiar sovinișt.

În această criză un serviciu de acest fel e foarte prețios...

„Times”, mare ziar din Londra ocupându-se la primul loc cu criza din monarhia noastră scrie între altele:

„Monarhia austro-ungară stă în pragul celei mai grave crize. Disolvarea ei ar fi privityor la sistemele de stat europene de cea mai mare însemnătate; o asemenea schimbare n'a mai fost dela căderea lui Napoleon I.

Obstrucția sistematică organizată din parlamentul ungar e lucru de natură foarte serioasă...”

La Soborșin era să se fină la 22 Decembrie o adunare populară cu scopul după: de a-și arăta ojașiile către Monarchul, din prilejul iubileului, și de a-și spune cuvântul față cu Kriványiadele, ce se sevrăiesc în comitatul Aradului.

Adunarea era convocată de câțiva preoți din cercul Radnei și dl Ioan Russu Șirianu, red. responsabil la „Tribuna Poporului”.

În deosebire de trecut și cu hotărâtă abatere dela conduita de până acum convocătorul se adresa pur și simplu către „cetățeni”.

În textul convocărei cuvântul „român”, „alegători români” ori „cetățeni români” nu ocură absolut de fel...

Cu toate acestea adunarea a fost oprită. Pe ce motiv nu știm încă.

Deși adunarea nu s'a ținut, cei-ce s'au întâlnit au expedat la Viena, la adresa „Maiestății Sale Francisc Iosif I.” următoarea telegramă:

Maiestate! Singura noastră pavază! Vă prezentăm omajii și vă aducem la înaltă cunoștință, că prin volnicile administrative ni-s'a ridicat cu desăvârșire dreptul de întrunire. Azi am fost dizolvați cu forța baionetelor și opriti astfel ca în adunare populară să prezentăm tronului bucuria, că cerul V'a dat sănătate și puteți implini cu glorie cincizeci ani de domnie...

Telegrama aceasta a fost iscălită de preoții, inteligenții și țărani cari au fost de față, peste 100 înși. D-nii Ioan Russu Șirianu și Vasile Mangra, cari au fost de față la „adunare” n'au iscălit telegrama.

Înregistrăm deocamdată faptele.

Statistica maghiară — condamnată.

— Scrioare particulară a „Tribunei”.

Berlin, 22 Decembrie n.

Sub titlul de mai sus voesc să mă refer la statistica maghiară, pe care profesorul universitar și director al oficiului de statistica din Berlin R. Boeckh în prelegerea sa a caracterizat-o cu cuvintele următoare: „Datele statistice despre limba maternă nu sunt în toate țările precise, cu deosebire în statele cu mai multe naționalități. Un exemplu marcant ni-'l da Ungaria, unde Maghiarii se înmulțesc în mod fictiv pe contul naționalităților.”

Verdictul acesta e zdrobitor pentru Unguri, căci nu din tendențe politice, ci din convingerea de savant, profesorul Boeckh demonstră într-o cât merită încredere statistica maghiară.

În adevăr, dacă luăm spre examinare statistica maghiară, găsim ceva curios. Las la o parte pe celelalte naționalități și mă refer mai mult la Români. În anul 1840 Ungurul A. v. Fenyes edă o statistică etnografică despre populațiunea Ungariei, pe care Arthur Freiherr von Firks în uvrajul seu „Bevölkerungslehre und Bevölkerungspolitik”, o găsește foarte fidelă și conștientoasă (pagina 53).

După această statistică venia la 1000 locuitori din Ungaria: 381 Unguri; 164 Români; 110 Germani; 131 Slovaci; 166 Croați și Sârbi etc., de unde se poate deduce, că Români din Ungaria în acel timp erau ca 2 mil. (18 mil. a se vedea și Bevölkerungsschichten in Conrad Handwörterbuch).

Cu toate acestea statistica maghiară din 1890 ne da următoarele curioase date: La 1000 locuitori din Ungaria vin 428 Unguri; 149 Români (numai?); 121 Germani; 110 Slovaci; 150 Croați și Sârbi etc. etc.

Așadar, dacă am da crezământ acestei statistice ar trebui să deducem, că numărul Ungurilor devine tot mai mare, tot mai copleșitor față de celelalte naționalități și în curând vor pute striga Europei, că toate naționalitățile sunt înghițite — s'au prăpădit și au emigrat — și că în Ungaria nu există decât „magyar ember”.

După-cum vedem în anul 1840 veniau 164 Români la 1000 locuitori, ear' în 1890 numai 149; deci conform crezîntei Ungurilor, noi nu numai că nu creștem, dar' dăm înapoi respective ne maghiarisăm, emigrăm și astfel stagnăm în populație și că în timp de 50 ani, abia ne-am înmulțit cu circa 500.000 suflete.

Maltus afirmă, că populația unei țări se duplică în timp de 50 ani, o afirmare falsă, e just, pe baza căreia n'am pute crede, că numărul Românilor s'a urcat la 8 mil. însă nu mai puțin fals e optimismul Ungurilor de a crede, că printr'un număr fictiv vor copleși de fapt naționalitățile.

E imposibil, că dacă la 1000 locuitori din Ungaria veniau în 1840: 164 Români, în 1890 se vină numai 149, cu atât mai virtos, că pe deoparte nici numărul Românilor nu scade, ci crește, ear' pe de altă parte nici Ungurii nu se înmulțesc cum voesc să arete în progrisiune relativ geometrică față de celelalte naționalități. Că numărul Românilor crește, ni-o arată însuși autorii germani pe baza unor date statistice mai loiale și anume dela 1880—1890 cu 77%.

Contrazicerea în statistica maghiară e deci enormă, însă evidentă; ni-a explicat-o profesorul R. Boeckh, o întărește Arthur Freiherr von Firks și alte câteva scrieri statistice germane și în fine o nimicește cu desăvârșire Dr. Georg von Meyer, subsecretar de stat și profesor în Strassburg în opul seu din 1897: „Bevölkerungsstatistik”, care e

cel mai bine văzut curagiu de statistică din Germania.

Eată ce zice Dr. von Meyer la pagina 115 despre Unguri: „La recensământul populațiunei din Ungaria, în cele mai multe cazuri limba maternă a locuitorilor diferitelor naționalități e introdusă (falschlich), ca limbă națională maghiară. Pe acest fapt se razimă în genere progresul ce-'l arată națiunea maghiară la recensământul din 1890 față de celelalte naționalități din țeară. Ar fi totuși de tot fals a interpreta acest progres fără multă vorbă în sens etnografic (Ganz irrig aber wäre es diese Fortschritte ohne weiteres in ethnografischen Sinne zu deuten). Constatările din 1880—1890 nu sânt apoi nici uniforme, tocmai că s'a făcut abus în consemnarea limbilor maternă, ca limbă națională maghiară. În urma acestora e explicabil, de ce națiunea maghiară dela 1880—1890 arată, că a creșcut cu 15.2%, ear' Germanii numai cu 7.86%, Românii numai cu 7.77%, Rutenii 7.58% etc. etc.”

Ori-ce comentarii la acest verdict zdrobitor sânt inutile; cred, că fiecare e convins, că dacă și până în manualele de studiu universitar se atrage atențiunea de a da puțină încredere statistice și optimismului maghiar, Ungurii nu numai că nu vor câștiga nimic prin tendențele lor politice amestecate în chestii statistice, dar' perd ori-ce încredere, căci e îndeobște cunoscut prin ce mijloc artificial se înmulțesc ei (tot artificial), făcînd să dispară celelalte naționalități. Regret, că n'am la dispoziție mai multe curage franceze de statistică, spre a pute demonstra aceasta și cu autori francezi. Vre-un compatriot din Paris poate ar fi în măsură s'o facă. G. D. C.

Inmormântarea lui G. C. Cantacuzino.

Conform dorinței regretatului bărbat inmormântarea 'i-s'a făcut fără pompă, dar' cu demnitate, Joi, la 1 d. a.

Voința 'i-s'a exprimat-o Cantacuzino printr'o scrioare datată 12 Sept. 1898. Eată dispozițiile privitoare la ceremonia funebă:

„Voesc să fiu inmormântat cu carul cu doi cai, după-cum s'au inmormântat și părinții mei. Un singur popă de mir va oficia. Invitațiuni mortuare nu se vor face. Decorațiuni nu se vor vedea la inmormântare, nici asupra mea, nici purtate pe pernă. Onoruri militare nu vor fi. După o serie de dispozițiuni privitoare la copii, urmează: „A daug, pentru a încheia, că nu va fi nici musică, nici cor la inmormântarea mea.”

Așa s'a și făcut.

Un singur preot, cel dela biserica Sf. Spiridon, a oficiat fără cor și fără musică militară.

Mai multe coroane aduse la ora 1 au fost refuzate, afară de coroana de violete a M. S. Regelui și de coroana detrandafiri crême cu violete a A. S. R. Prințepului Românici.

Celelalte coroane au fost trimise înainte de a se începe inmormântarea la cimiterul Șerban-Vodă.

Lume foarte multă; strada și curtea casei defunctului din strada Sf. Spiridon erau înțesate de funcționarii ministerului de finanțe, deputați, senatori și toți membrii clubului liberal.

Cosciugul a fost așezat pe un car funebur deschis, ornat cu plante exotice și tras de doi cai.

În partea dreaptă a carului funeburu mergeau d-nii Sturdza, Schina și Palladi; ear' în partea stângă d-nii Gane, Eugen Carada și Ferechide.

Imediat după car au urmat membrii familiei, d-nii Dr. Cantacuzino, Caligari, etc., apoi d-nii generali Borendei și Băicoianu, Tache Protopopescu, Ionel Brătianu, Spiru Haret, Tache Giani, N. Flea, Aurelian, Lascar, Porumbesiu, G. A. Scortescu, Urechia, Costescu-Comăneanu etc.

Apoi a urmat trăsura regală de gală. Cortejul a străbătut strada Șălcii, Rotari, Clementei, Colței și Bulevardul universității, îndreptându-se spre cimiter.

LIBERTATEA

de

JOHN STUART MILL.

— Traducere de Teodor V. Păcățian. —

IV.

Limitele autorității societății — asupra individului.

(Urmare)

Nu se poate produce un motiv mai puternic, pentru a opri ceva ce trece de imoralitate personală, de cum e motivul care există la suprimarea acestei activități în ochii celor-ce o privesc de ateism. Și într-o cât nu voim să considerăm logica maniei de persecuție, și să zicem: „putem persecuta pe alții pentru-că sântem în drept, — și ei nu ne pot persecuta, pentru-că nu se află în drept”, — trebuie să ne ferim de acceptarea unui principiu, a cărui aplicare asupra noastră, ne-ar face să-l considerăm ca o mare nedreptate.

În contra exemplului aduse s'ar pute ridica obiecția, deși fără temei, — că se refer la cazuri, cari în Englitera ar fi imposibile. Opinia publică din țeara aceasta nu va stoarce așa ușor abstenența dela anumite mănări; nu se va amesteca în ritualele bisericești, nici în căsători, ca să controleze de se leagă ele conform credinței și afecțiunii.

Ei bine; exemplul următor e luat dintr'o astfel de ingerență în libertate, a cărei primejdie, la nici un cas nu e delăturată de tot nici la noi. Pretutindeni, unde puritanii erau destul de puternici, — în Englitera-nouă și în Marea-Britanie, pe vremea republicei, — ei își dădeau silințe cu succes considerabil, ca să suprimă toate petrecerile publice, și aproape toate petrecerile private, în special: musica, dansul, jocurile publice și alte ocasio de a petrece, chiar și teatrul.

Mai sânt încă mulți oameni în Englitera, a căror noțiune despre morală și religie consideră de condamnabile toate petrecerile.

Dat fiind acum, că persoanele acestea aparțin cu deosebire clasei de mijloc, care tocmai acum, în actuala situație socială și politică a regatului, se află în avânt și în desvoltare, — nu e nicidecum imposibil ca azi sau mâine, oameni cu asemenea vederi să formeze majoritatea parlamentară.

Ce ar zice oare cealaltă parte din comunitate, — când petrecerile permise s'ar regula după ideile religioase și morale ale calvinistilor și ale metodistilor mai severi? N'ar pretinde oare, foarte hotărât, că acești membri ai societății, evlavioși până la obraznicie, s'au nu se îngrijesc de afacerile lor proprii?

Același lucru ar trebui să se spună fiecărui guvern, și fiecărei comunități, care își arogă dreptul de a denega tuturor celorlalți voea să guste din bucurii și din plăceri, pentru-că ea le consideră de nepotrivate!

Când însă această arogare de drept se apropoabă în principiu, nimeni n'o poate mai mult obiecționa, atunci când ea se exerciază în sensul majorității, sau în sensul altei puteri, predominantă în țeară.

Fiecare trebuie să fie gata pentru a se împrieteni cu ideea unei ființe de stat creștine, așa cum a fost ea înțeleasă de primii coloniști din Englitera-nouă, — în momentul în care crezînta analogă cu mărturisirea lor religioasă, începe să recucerească terenul pierdut, ceea-ce s'a întemplat atât de des cu religiuinile, la aparență, aflătoare în apunere.

Să ne închipuim alt cas, care probabil e mai ușor de realizat decât cel premergător. După-cum se știe, în lumea modernă domnește o mare afecțiune pentru formațiunea democratică a societății, cu sau fără apariții acompaniatoare de — instituții populare politice.

Ei bine; se afirmă, că în țara în care s'a realizat mai mult tendința aceasta; unde societatea și guvernul sunt din cele mai democratice: în *Statele Unite*, — sentimentele majorității, căreia îi este neplăcută privescerea unui mod de viață, mai splendid și mai costisitor de cum poate ea să-l ducă, se manifestă ca o lege de lux, foarte eficace, și în multe părți ale Uniunii, persoane cu foarte mari venituri, găsesc într'adever cu mare greutate modul de a-și cheltui banii, fără să se expună mustrării publice.

Cu toate-că astfel de afirmări, exagerază, sigur, foarte mult raporturile existente, — totuși, starea descriasă nu numai că e posibilă și ușor de înțeles, dar' ea e chiar probabilul rezultat al unui sentiment democratic, împreună cu opinia, că comunitatea e îndreptățită a pune un veto, modulul cum singularul își folosește venitele.

Nu trebuie decât să mai acceptăm un adaus considerabil din ideile socialiste, ca majoritatea să considere de *lucru neonest* când cineva are mai mult decât o foarte mică proprietate, sau când în genere are alte venituri decât cele stoarse din munca brațelor. În principiu, asemenea vederi, stăpânesc deja astăzi clasele meșteșugarilor, și exercită asupra celor-ce depind emanamente dela vederile acestei clase, adecă asupra membrilor proprii, — o prea simțitoare presiune.

E bine cunoscut, că *muncitorii răi*, cari în anumite ramuri industriale formează majoritatea acțiونیștilor, sunt de firma convingere, că muncitorii slabi *trebuie* să primească aceeași plată ca muncitorii buni, și că nimeni să nu aibă voce a lucra cu bucata, sau în așa chip, ca prin destoinicia sa potențată, sau prin diligența sa să câștige mai mult decât alții, cari nu posed aceste calități. Ei încă exercită o *poliție morală*, care câte-odată devine *fiziocă*, — pentru a împedea muncitorii destoinici și pe întreprinzători, în primirea, respective acordarea unei plăți mai mari, pentru un serviciu mai important.

Dacă comunitatea are drept de jurisprudență asupra chestiunilor private, — nu înțeleg de ce nu s'ar afla în drept și oamenii acestia, sau de ce să nu aibă o specială rugare publică aceeași autoritate asupra modulul individual de viață a membrilor sei, pe care și-o reclamă publicitatea generală asupra oamenilor în general?

Dar' lăsând la o parte supozițiile, vedem cum astăzi se exercită de fapt și cele mai dure volnicii față de libertatea vieții private, amenințată fiind ea chiar mai mult de unele prospecte de succes, și predicându-i-se opinii, — că: *totalitatea, nu numai că are dreptul să oprească tot ce-i pare că este rău, ci să împedea chiar și lucruri, pe cari ea le consideră de rele, deși nu de periculoase*.

Sub titlul *«împedecarea exceselor*, locuitorii unei colonii engleze, și aproape jumătate din locuitorii Statelor-Unite, sunt prin lege oprisi să întrebunțeze beuturi trecute prin fermentațiune, afară de când se iau ca medicamente, — căci, împedecarea punerii lor în vânzare, e de fapt aceea-ce se intenționează, adecă: *împedecarea consumării lor*. Și cu

toate-că neexecutabilitatea legii, a provocat abrogarea ei, în multe state, chiar și în statul dela care legea își primește numele, — s'au făcut totuși încercări de a se introduce ea și în Engliera, și mulți umaniști de profesie, căutau cu mare zel să-i câștige aderenți.

Reuniunea, sau cum se numește ea însăși, *«Alianța»*, creată în scopul acesta, a provocat într-o câteva senzație, prin publicarea unor scrisori schimbate între secretarul *«Alianței»* și între unul dintre puternicii bărbați englezi ai publicității, cari cred, că *ideile unui politician trebuie să se întemeieze pe principii*. Partea, pe care o are Lordul Stanley în această schimbare de scrisori, are mențiunea se întărească speranțele, puse deja în el, din partea celor-ce știu, cât de rare-ori, — durere, — întrunesc politicienii calitățile pe cari el le manifestă în rolul seu public.

Organul reuniunii, care ar regreta adânc acceptarea unui principiu, merit să justifice evlavia și mania persecuției — își ia sarcina să stabilească «bariera înaltă și impenetrabilă, care desparte astfel de principii de principiile reuniunii».

Toate chestiunile referitoare la ideile, opiniile și la conștiința omului, îmi par că au să cadă în afara de sfera legistaturii; pentru aceea însă, toate chestiunile cari se refer la acțiuni, obiceiuri, raporturi sociale, și sunt transmise puterii discreționare a statului însuși, ear' nu puterii individului, — au să vină puse în cadrul acestei sfere.

Nu se face amintire de o a treia clasă, care divergează de ambele, anume: de acțiuni și obiceiuri, cari nu sunt sociale, ci individuale, deși cu siguranță se poate spune, că *aceasta e clasa, la care e socotită beutura fluidităților fermentate*.

Vinderea fluidităților fermentate e *comerciu*, ear' *comerciu e activitate socială*. Dar' ingerența deplănsă, nu se refera la libertatea vânzătorului, ci la libertatea cumpărătorului și a consumătorului, fiindcă statul poate tot așa de bine să-l oprească dela beutura vinului, precum poate să-l facă din adins imposibilă *cumpărarea vinului*.

Secretarul însă zice: «Ca cetățean, mă folosesc de dreptul legistaturii, totdeauna când drepturile mele sociale sunt influențate de acțiunile sociale ale altuia».

Și acum, să vedem explicarea acestor *«drepturi sociale»*.

«Dacă ceva poate să-mi influențeze și restringă drepturile sociale, de sigur *comerciu* cu beuturi spirituoase o face. Îmi distruge dreptul strămoșesc asupra siguranței, prin continua producere și provocare de disordine socială. Influențează dreptul meu asupra egalității, prin faptul, că ia dobândă din stabilirea unei miserii, la a cărei susținere vreau contribu eu. Pune pedecă dreptului meu de liberă dezvoltare morală și spirituală, sădind primejdii în calea mea, și slăbind și demoralizând societatea, asupra căreia eu am drept de ajutorare mutuală și de comunicare».

Aceasta e o teorie de *«drepturi sociale»*, care până acum nu a fost pusă în discuție destul de clar și de precis.

Pe scurt, teoria aceasta, — nu voește alta, decât ca: fiecare individ să aibă dreptul *absolut* de a cere, ca ori-care

alt individ să lucreze, — în ori-ce direcție, — așa cum ar trebui să lucreze; și ori-cine se abate cât de puțin dela aceasta, calcă dreptul social al celui-lalt, și-l îndreptățește, să ceară dela legistatură delăturarea răului. (Va urma).

Școala română din Ciucea de nou în pericol.

— Scrisoare particulară. —

De lângă Vlădeasa, 23 Dec. n.

E tocmai anul de când protopretorul cercului Huedin — din propria-i putere, sau la porunca stăpânului seu — a închis școala confesională gr-cat. din Ciucea, sub pretextul că e în pericol de a se ruina.

Contra acestei volnicii la timpul seu s'a înaintat prin protopopul tractual un energie protest la comitetul comitatens și la ministru, dar' vorba aceea: «*corb la corb nu-și scoate ochii*».

La porunca ministrului s'a exmis la fața locului un specialist dela oficiul edil de stat din Cluj — și rezultatul a fost, că școala a rămas și mai departe închisă, pretinzându-se renovarea ridică-lă a aceleia conform opiniuni specialului, deși cu puțină reparatură ar fi putut să stăie încă zeci de ani, fiind edificată numai în anul 1880.

Cu începutul acestui an școlastic poporul din Ciucea — mulțumită zelului neobosit al preotului seu — avu mângâierea sufletească să-și vadă școala pe deplin restaurată și nimic nu mai resta pentru-ca de nou să se poată preda destinațiunei sale.

Dar' ce să vezi?! În 8 Nov. st. n. să pomenească cu adjunctul inspectorului în școală. Acesta după-ce o măsură — în toate părțile, o vizitează cu deamănuntul, și se declară foarte îndestulit (?), — dar' află de bine (?) să interzică instrucțiunea în localul școlaei, pentru-că edificiul are să fie mai întâiu vizitat prin un specialist de stat și numai apoi — pe baza opiniuni acestuia se va exopera dela superioritatea comitatului deșchiderea școlaei.

Două zile după cele petrecute cu acest pioner al civilizației maghiare, sosi și ordinul comitetului administrativ: că senatul școlar înainte de începerea instrucțiunei să raporteze oficiului edil de stat cerend exmiterea unui specialist etc. etc.

A trecut o lună și jumătate fără-ca iscusitul specialist să fi mai sosit la fața locului — până ca astăzi.

S'a cerut întreținerea consistorului. Poporul măhnit până în suflet așteaptă cu nedumerire desnodământul acestei noue uneltiri volnice.

Agenții șovinismului — de cerend încurbați în această comună — între cari unii cu pretensiuni de «*Măria Sa*» — au divulgat faima, că școala confesională ar fi deja cassată pentru todeauna și cu începutul semestrului al doilea toți școlarii obligați vor fi înscriși la școala de stat, și apoi după un an sau doi va apune și asta, ear' în locul ei va răsară.. o *mândră și frumoasă (!) școală comunală*.

E de temut, că poporul neputându-și vedea școala deschisă în curend își va pierde toată speranța și se va lăsa sedus de uneltirile dușmanilor...

E momentul suprem și numai speranța, că ven. consistor va face tot posibilul pentru delăturarea desastrului, ne mai poate mângâia. F-ă.

1848.

Cronica anului.

Dej, 23 Decembrie.

Bem pe neașteptate atacă și fugărește către Bistrița armata austriacă de sub comanda lui *Tablonszki*.

(Czech pag. 104; Rüst. I. pag. 137).

Arad, 23 Decembrie.

Armata maghiară din Arad a mai crescut cu armata lui *Gál Miklós*, care totodată a fost denumit comandor.

(Szeremley: Kron. pag. 314).

Oradea-mare, 23 Decembrie.

Noul comisar guvernial pentru Ardeal, *Beöthy*, astăzi a plecat să-și ocupe postul; la știrea aceasta o trupă de călăreți s'a luat înainte să-l prindă pe br. *Vay*.

(Honv. nr. 37).

Brașov, 23 Decembrie.

Sécuii au fugit din lagărul dela Purcăreți. 14 caré încercate cu pradă au ajuns în mâine noastre. În lupta de azi au căzut 30 Sécui și Români.

(S. B. nr. 140).

Chestiuni școlare.

«La chestiunea «Foi Pedagogice».

— Păreri din cercul învățătorilor. —

Chestiunea foi pedagogice datează de când cu înființarea Reuniunii archidiecezane. De atunci sunt aproape 2 ani, și n'am ajuns la nimic. Dela biroul central se comunică că până acum abia au sosit dela 5 protopopiate rapoartele, de 2 ani aproape, ear' apoi dela 30 și atâtea protopopiate când vor sosi?... Să așteptăm!?

Din mișcările de pe câmpul învățământului, nu putem înregistra alta, decât ceea-ce ne aduc din când în când foile politice: rapoarte despre adunările despărțimintelor! S'a făcut salutara și buna propunere în coloanele «*Tribunei*» — despre ce nici prin minte a trecut cuiva la aducerea concludului din chestie, — ca să se ne alim cu «*Foia Poporului*» și să ne facem din ea un organ, cel puțin deocamdată.

Eată un pas, spre a ajunge mai iute la ținta dorită. Și totuși «să așteptăm în liniște limpezirea chestiei în Blaj!?» Am strigat în gură mare: «*Foia pedagogică*»; trebuie să auzim și un echou, dar' numai *unul!*

Să ne unim părerile, să țintim toți la un loc, care este mai aproape de împlinirea dorinței noastre, și mai sigur pentru înființarea foi pedagogice. La o parte cu divergențele! Să dăm înainte! și «*Anul-Nou*» să ne întimpine triumfând, umplend golul adânc simțit prin scoaterea unei foi pedagogice.

Găga.

Cronica zilei.

Sibiu, 24 Dec. n.

Presumptivul moștenitor de tron, Francisc Ferdinand de Este își lărgeste tot mai mult cercul de activitate publică. De când a fost denumit «la dispoziția celui mai înalt domn al armatei» la toate ocaziile îi revine rol însemnat în afacerile militare. Astfel și în zilele trecute s'a ținut consiliu militar sub presidența Monarchului, la care a participat și moștenitorul de tron.

Secțiunea Bruxelles a *Ligei culturale*, în adunarea ei generală dela 26 Noemvrie a. c. a ales comitetul următor: președinte: *Marin P. Alexandrescu*; vicepreședinte: *V. I. Pella*; secretar: *E. Diogenide*; cassar: *Ph. Cioparciu*; membru-censor: *St. Costea*.

Adresa secțiunei este: *E. Diogenide*, Bruxelles (*St. Gilles*) rue d'Albanie 13.

«*Foia Poporului*». A apărut nr. 51 al acestei foi populare, conținend vre-o 20 de articoli politici, economici și literari, sfaturi economice, cronică etc.

Articolul prim se ocupă cu *societățile comerciale*, publicate în «*Anuarul financiar și economic*» al dlui *P. Petrescu*, îndemnând pe popor a le sprigin.

În articolii următori se fac cunoscut evenimentele politice de peste săptămână, scrisori etc.

În *foia* este o frumoasă baladă culeasă din popor: «*Voinicul murind*», de *P. Ghejiu* din Târnova, și o *colindă*.

Ilustrație: o scenă dragălașe din vieța copilor.

Partea economică cuprinde doi articoli privitori la dările de consum, apoi urmează articoli economici, comerciali, sfaturi și răspunsuri, cronică bogată, ris etc.

Rugăm inteligența noastră a ne sprigin într-o răspândirea acestei foi între popor, de oare-ce ea este un factor de cea mai mare însemnătate pentru luminarea țărânului nostru.

Pe anul viitor prețul abonamentului este pe un 2 fl., pe 1/2 an 1 fl.

Mulțumită. Subscrierul îmi țin de plăcută datorința a aduce și pe această cale cea mai mare mulțumită mult marimioșilor donatori, cari au binevoit a contribui la înflorirea nou înființatei bibliotecii școlare române din Bistrița, donand pentru bibliotecă mult spect. domni: *Dr. Gavriil Tripou*, avocat în Bistrița 24 tom. 3 fasc.; *Dr. Alexandru Pop*, medic univ. în Bistrița 22 tom. 15 fasc. și *Gregoriu Radu*, pădurar în Bistrița 6 tom.

Ne-am simți fericiți, dacă acești d-ni ar avé imitatori. Bistrița, la 22 Decembrie 1898. *Teodor A. Bogdan*, învățator.

Bucuria fostilor voluntari. Din Viena se scrie, că grația Monarchului va provoca nemărginită bucurie la 2000 de fosti voluntari, pe cari la Anul-Nou îi va avansa la rangul de sublocotenenti respective substituți de oficeri.

Nenorocire. În zilele trecute s'a întemplat un cas trist în comuna Feneș-săsc. De pe un car s'a vârsat un butoiu de petrolu în mijlocul drumului.

Vezend niște femei că e baltă de petrolu s'au dus să-l iee în niște vase. Nimerește într'aceea un om, care în glumă aprinde peroleul de jos. O biată de femeie neobservându-o aceasta, nu s'a ferit și așa îndată i-s'a aprins vesmintele pe ea și a căpătat mai multe rane. Nenorocita a fost transportată la spital în Cluj — de unde au adus-o numai moartă.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

TAINILE CASTELULUI.

— Roman —

de

Charles Nodier.

(Urmare).

— Trăească Inez de Las Sierras! — a strigat Sergy.
— Trăească Inez de Las Sierras! — am repetat eu și am ciocnit cu tovarășii mei.
— Aicia sânt! — a strigat o voce dinspre coridorul cu portretele.
— Ha? — a zis Boutraix și s'a așezat pe scaun. — Gluma nu e rea; dar' cine o făcu.

Am privit înapoi. Bascara se ținea spasmodic de spatele scaunului meu.
— Afurisitul ăsta de arriero a făcut-o, — am răspuns eu. — De sigur vinul de Palamos l'a pus și pe el în voce bună.

— Aicia sânt! Aicia sânt! — a repetat vocea. — Salut pe oaspeții castelului Ghismondo și le doresc petrecere bună.

— Aceasta e voce de femeie, vocea femeiei tinere, — a zis Sergy și cu eleganță siguranță s'a ridicat de pe scaun. În aceeași clipită în partea cea mai puțin luminoasă a salei zărirăm o ar-

tare albă. Arătarea venia spre noi cu rapidă celeritate, și când a ajuns aproape de noi și-a lăpădat vëlul alb. Noi am sărit în picioare și am pus mâna pe mânerul săbiilor, ear' arătarea a venit între noi și s'a așezat la locul, despre care ziseserăm că e rezervat pentru Inez.

— Aicia sânt! — a grăit de nou, a oftat adânc și și-a dat înapoi perul lung negru, care cu o pantilică roșie ca sângele era împărțit în două plete. Frumsețea mai perfectă nu am văzut nici-când în viața mea.

— Arătarea asta e în adevăr femeie, — am zis eu încet. — Ear' fiindcă noi ne înțeleseserăm deja preventiv, că aci nu se poate întempla altceva decât numai ceea-ce e firesc, mai corect vom lucra dacă ascultăm de vocea urbanității franceze. Misteriul acesta se va explica el acui de sine, dacă peste tot va fi avend vre-o explicare.

Ne-am așezat deci pe scaune, și fiindcă necunoscuta damă părea foarte flămândă, am îmbiat-o cu cina noastră. Tăcută mânca și bea. Peste câteva minute și-a uitat de tot de noi. Și ca-șicum fiecare persoană a acestei stranie scene s'ar fi confundat în gândurile sale, eram înmărmuriți și muți toți de-arindul, ca oamenii pe cari cutare zină i'a petrificat cu japița ei de farmece. Bascara s'a prăbușit lângă scaunul meu și dacă nu i-aș fi văzut tremuraturile mânilor încrucișate ca de rugăciune, aș fi crezut că e mort deja. Boutraix nici răsuflare nu-și lua; pe fața lui cutezândă șoptită de multa beutură se preschimbase în

expresiunea simțului de perzare, ear' fruntea lui temerară, care numai cu puțin mai înainte lucra în purpurul stărei de beție, acum era palidă ca moartea. Și pe Sergy îl ținea sub stăpânire un sentiment nou, dar' acest sentiment era moale și blând, cel puțin astfel îl tradau privirile. Ochii și-i ținea pironiți pe noua arătare cu întreg focul amorului, ca-și-cum cu privirile lui ar fi voit s'o rețină aci. Întocmai ca-și-când visează cineva ceva foarte frumos și se teme că-i sboară deliciul îndată-ce se trezește din somn. Ear' aceea trebuie s'o recunosc, că se plătea să se temi de disparitiunea acestui chip de vis, căci foarte posibil e, că natura încă nu a creat nici-când o astfel de frumsețea viețuitoare. Vă rog foarte frumos, să nu credeți că am exagerat cu această observare.

Dama necunoscută nu putea fi mai în vîrstă, decât de douăzeci de ani, dar' patima, nenorocirea — ori moartea — i-a îmbrăcat trăsăturile feței cu același deosebit timbru al eternei perfecțiuni și al normalității vecinic frumoase, pe care cei din lumea antică îl eternisaseră în portretele zeilor. Nu a rămas în această față nimic pământesc, nu a rămas nimic din așa ceva, ce ar fi trebuit să se teamă că i-se face ofensă, dacă e pus în asemănare cu altceva existent. Judecata rece a minții, a gândirii era aceasta, care din acest minut începend era în deplină siguranță, că nebunile surprinderi ale amorului nu vor prinde putere asupra ei nici-când. Această rece judecată mă absoalvă de îndatorirea

de a da iconă detaliată despre frumsețea acestei femei divine. Poate să și-o închipuiescă fie-cine așa cum toamai poate. Dacă e în stare cineva să-și închipuiescă așa ceva ce se apropie barem de realitate, atunci a făcut deja de mii de ori mai mult, decât cuvântul, condeiul și penelul e în stare să facă, ori-cât de artistic de ar fi manual. Totuși, ca să dau dovezi despre imparțialitatea mea, amintesc atâtea, că pe această frunte lată, de albeață orbitoare, se prelingea o subtilă linie piezișe și se perdeau cam cu un polier deasupra sprâncenelor. În privirea ei dumnezească strălucea nespusa lumină a ochilor ei mari, vineți, dar' sub genele ei negre ca cărbunele tremura totuși oare-care oscilatoare nesiguranță, ca un fel de neliniștită îndoială, pe care și dînsiei însăși i-ar plăcea să și-o explice. Aceste imperfectități le-am descoperit eu în această perfectă ființă, dar' pot afirma cu siguranță, că Sergy nici nu le-a observat.

Totuși, când eram deja capabil să mă ocup de detalii, mai mult m'a surprins îmbrăcămintea acestei străine misterioase. Simțam, că nu de mult văzusem undeva astfel de îmbrăcăminte și nu peste mult mi-a și venit aminte, că seamănă cu Inez din portret. Ca-și-când ar fi fost împrumutate din oare-care garderobă de teatru, întocmai ca noi îmbrăcămintea de acum. Era foarte isteț compusă, dar' se părea puțin cam învechită. Haina ei de damast, încă tot pompoasă, era ponosită și eșită din coloare, și ici-colo o țineau aninată pan-

tice boțite, sbârcite. Astfel era haina asta, ca-și-cum ar fi fost a unei femei moarte cu veacuri de ani mai înainte și cu fiori cugetam, că doar' roce umezeală de mormânt ar simți omul, dacă s'ar atinge de ea. Dar' acest cuget l'am alungat în curend, ca pe unul ce nu e demn de o ființă intelectuală. Când apoi noul nostru oaspe în fine a frânt tăcerea și cu răpitor accent a început să vorbească, îndată am devenit stăpân pe cugetele mele, cari deja porniseră să vagabundeze în toate părțile.

— Ah, ce nobili cavaleri! — a zis dama și un zimbet înfruntător i-a ră-tăcit pe buze. — Spre nenorocirea mea, doar' nu conturb cumva petrecerile aceste plăcute seri? La sosirea mea aici d-voastră vă gândeați numai la bucuriile petrecerii împreună, doar' risetele ve-sele ale d-voastre au spariat toate paserile nocturne, câte numai se adăpostesc în acest labirint castel. Prezența unei femei de tot tinere, pe care orașul și fi curtea, putea s'o albă ceva cam dragă, de când alungă oare veselia și voia bună? Ori doară în această privință s'a schimbat lumea, de când eu m'am mutat din ea?

— Scusă, doamna mea, — a răspuns Sergy. — Un astfel de potop al frumseții femeiești ne surprinse pe noi, încât nu mai puteam nici grăi, căci admiratiunea toamai așa-ți suprîmă graiul, ca și spaima. (Va urma).

Protopop în tractul Buteni a fost ales cu 55 voturi...

Soția prim-ministrului austriac, contele Thun...

Sinucidere în biserică. Din Dobrișin se vestește un caz îngrozitor...

Sinucidere în școală. Sensațională e vestea ce sosește din Budapesta...

Congres în contra tuberculozei. Din Berlin se vestește că comisia centrală...

Concert. Măne, Duminecă, în 25 Decembrie n., va concerta capela militară...

Îngrijirea dinților este de sigur o esențială cerință a sănătății.

Putine ape minerale sunt așa de răspândite și se bucură de simpatia generală...

Pe teritoriul comunei Sterbec (lângă Dunăre) ard pădurile...

Baronul Ferdinand Rotschild din Londra a murit săptămâna trecută.

Expediția belgiană ce a plecat la Polusudic și-a pierdut urma.

Bergner despre noi.

Cunoscutul filoromân, dl Rudolf Bergner, president al Asociațiunii pentru cunoașterea țării...

Tare aș dori acum, ca tocmă felul propriu (insușirea) poporului român se ajungă la expresie...

Punându-ne în serviciul bine cunoscutului și simpaticului filoromân Bergner, credem a ne pune în serviciul poporului nostru...

frățescă rugare să binevoiască a ne trimite lucruri din cele dorite...

Sibiu, 8/20 Decembrie 1898. Comitetul central al Reuniunii române de agricultură...

Dem. Comșa, V. Tordășianu, președinte, secretar.

Mai nou.

Nou provisoriu.

În ședința de ieri a dietei guvernului a prezentat un proiect de lege...

Bánffy la Viena.

Ieri Bánffy a mers la Viena, unde a asistat la depunerea jurământului...

Tribuna Literară.

ABONAMENT LA „FAMILIA“.

Primim următoarele: Încheiând earăși un an și intrând în al 35-lea al existenței sale...

După un trecut atât de lung, este de prisos a mai desvolta programa stăruințelor noastre.

Organ al familiilor române, „Familia“ a avut totdeauna drept scop: deșteptarea gustului de cetire românească...

În urmărirea acestui scop, am căutat să ridicăm din ce în ce mai mult nivelul foilor noastre.

Cu începutul anului viitor dorim a răspunde și la o altă necesitate de mult simțită în familiile românești...

Subiectul acestui tablou e scos din istoria Moldovei, de pe timpul lui Ștefan-cel-Mare și reprezintă cunoscuta legendă: Ștefan-cel-Mare și aprodul Purice.

Conform legendei: Ștefan-cel-Mare, în bătălia ce-a avut la Scheia pe Siret, a bătut cumpul pe dușmani...

Pictorul ne arată tocmă momentul în care — în focul bătăliei — Ștefan-cel-Mare, urcat pe cal, adresează acele cuvinte aprodelui Purice...

Ca execuțiune, tabloul este unul din cele mai reușite din câte avem noi Români; e colorat: o cromolitografie a unui excelent institut de arte grafice din București.

Dimpreună cu cartonul are o lungime de 95 de centimetri și o înălțime de 70 cm.; singur tabloul 80 cm. lung și 50 cm. înalt.

Abonenții cari își fac abonamentele numai pe trei luni, chiar și dacă le însoește peste tot anul, n'au drept la tabloul acesta.

Alte premii.

Toți abonenții noștri își pot comanda la noi: portretul reginei-poetei Carmen Sylva în costum național...

Familia va apăre și în anul viitor regulat odată pe săptămână, pe o coală și jumătate...

luni 2 fl., pentru România pe an 20 lei, pe 1/2 an 10 lei.

Redacția și administrația „Familiei“.

INFORMAȚIUNI.

„Spre ideal“. Așa se întitulează o broșură, ce primim din București. Copertă groasă, elegantă și ilustrată.

Patul.

De zdrențe fie patul sau de mătăsurii scumpe, un cuib de fericire sau un tăcut mormânt...

Funebru fie patul sau pregătit de nuntă, Sub crucifixul negru sau ramur înverzită...

Sărac se fie patul sau poleit cu aur, E fericit un suflet, care de griji lipsit Se naște și adoarme de veci în patu-aceia...

Cam așa-'s toate.

Limba fluentă, frumoasă; versuri corecte, dar' fondul e mediocru, banal. Și totuși așa pretențios, încât la titlu se înseamnă ostentativ: „Ediția I-mă“.

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Duminecă, 25 Decembrie n.

La 3 ore d. a.:

Hans Hucklebein.

Comedie în 3 acte, de O. Blumenthal și G. Kadelburg.

Seara la 7 ore:

Mirolan.

Operetă romantică comică în 3 acte, de W. Heldern.

Luni, 26 Decembrie n.

La 3 ore d. a.:

Das Stiftungsfest.

Comedie în 3 acte, de G. de Moser.

Seara la 7 ore:

Das Römergrab.

Posă cu cântări în 4 acte, de R. Manz.

Sosiți în Sibiu.

În 24 Decembrie n. 1898.

Hotel „Imperatul Romanilor“: Șerban, deputat dietal, Reider cu soția, profesor, Dr. Micu, avocat...

Hotel „Neurührer“: Gottesmann, comerciant din Arad; Turcu, hotelier din Blaj.

Hotel „Meltzer“: Sava, proprietar din Csstelke; Louisa Bondisch, privatieră din Vadkert; Löwy din Vadkert, Bonisch din Nagyorosz, ingineri.

Hotel „Habermann“: Reiber, voiajor din Gönningen.

Apa amară purgativă „Francisc Iosif“, Domnul profesor Dr. Purjesz Zsigmond...

La toate cele 6 trageri ale losurilor jurnaliștilor un los costă numai 1 coroană. Câștigul principal valorează 100.000 coroane.

Prima tragere IREVOCABIL săptămâna viitoare. Losuri se capătă la Institutul de credit și economii „Albina“ și la Iacob L. Adler și fratele în Sibiu.

Schimb gratuit de păr sau chici de păr întrebunțate și Perii de dinți care poartă marca firmei mele: „Parfumeria Meltzer, Sibiu“.

Bursa de mărfuri din Budapesta dala 22 Dec. n. 1898

Table with columns for Săminte, Soiu, and Cursul. Lists various agricultural products and their prices.

Cursul pieții din Sibiu.

Table listing market prices for various goods like flour, oil, and other commodities.

Bursa de Budapesta.

Table showing stock market data from Budapest, including bond prices and exchange rates.

Bursa de Viena.

Table showing stock market data from Vienna, including various securities and exchange rates.

Bursa de București.

Table showing stock market data from Bucharest, including government bonds and other financial instruments.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului și îndosebi mult stimatelor doamne, că sub firma

A. Mühlsteffen,

am deschis în Piața-mare nr. 7 (vis-à-vis de restaurant „Pankiewicz“) o specială prăvălie pentru requisite de casă și bucatărie.

Toți articolii aparținători branșei acesteia — dela cea mai simplă țigăiuță până la cel mai elegant și fin Service, precum și aranjamente complete pentru bucatărie le am în depositul meu în cea mai mare alegere, asemenea și alte articole din branșa mărfurilor de fer și metal. Având directe legături cu cele mai renumite fabrici, mă aflu în plăcuta poziție de a pute oferi p. t. clienților mei mărfuri de o calitate superioară pe lângă prețuri foarte ieftine.

Asigurându-Vă despre serviciul cel mai coulant, punctuos și prompt, apelez la sprigul p. t. publicului și semnez

cu deosebită stimă:

A. Mühlsteffen.

[2422] 2-2

Să recomanda și caută loc la o tipografie

un conducător

mașinist și culegător român, german și maghiar. Oferte se roagă a trimite la administrația ziarului „Tribuna“, Sibiu. [2383] 3-3

Prea stimatelor

Doamne

li-se imbie ocazia binevenită de a-și pute procura confecțiunile cele mai bogate pentru

MIRESE

și COPII

din depositul bine sortat și solid lucrat

confecțiunea de albituri

a stabilimentului

Julius Wermescher, Sibiu.

(Edificiul „Transilvaniei“).

[2355] 2-7

Emil Schumann,

în Pirna a./E.

renumit prășitor și dreșeur de canari. Premiat cu cele mai înalte distincțiuni. Trimite pe lângă garanța completă a transportului și a glasului canariilor 8, 10, 12, 15, 20 mărci. Femeișta de prășilă 1.50 mărci. Instrucțiune pentru prășilă 50 pfenici în marce postale. [2389] 1-3

Transportul pe lângă rambursă.

Cărcimar cu cauziunea

recerută

se caută pentru nou edificata ospetărie comunală din Avrig. Michail Hager jun. Sibiu. [2420] 3-3

Subscrierul aduce la cunoștința p. t. publicului, deschiderea

prăvăliei de oroloaje,

în strada Cismădiei nr. 20 (casa lui Süßmann), unde se va repara toate felurile de oroloaje, prompt și ieftin.

Cu toată stima:

Hans Süßmann, orolojier.

[2487] 1-3

Asthma și durerea de piept ori-ce tusă

precum și boalele convulsive de gât, grumaz și plămâni, apoi respirația conturbată, flegmă, răgușeală, boale începătoare de stomach etc. mai îngrabă se vindecă prin întrebuintarea renumitei și de medici recomandatei Thea sf. George și Praful sf. George.

Aceste specialități de un renume universal sunt cu totul nestricătoase și astfel le pot folosi și copiii. Efectul deja peste câteva zile!

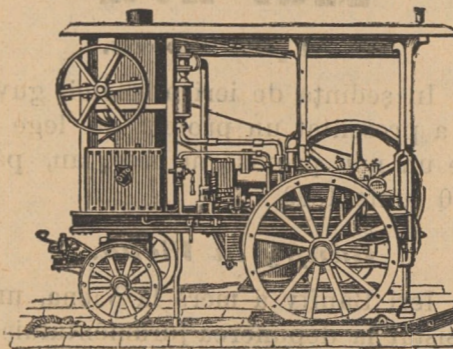
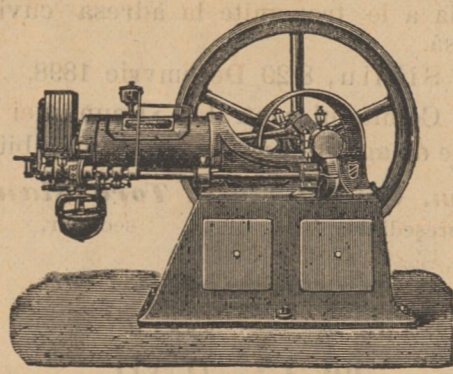
1 pachet Thea 60 cr.

1 pachet Praful 60 cr.

fără port. Mai puțin de 2 pachete nu se trimit.

Nenumărate scrisori de mulțumire și recunoștință. [2452] 1-5

Singurul depozit principal și pentru export: „Apoteca sf. George“, Viena, V/2 Wimmergasse 33.

Important pentru toți!
Prin sentința legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

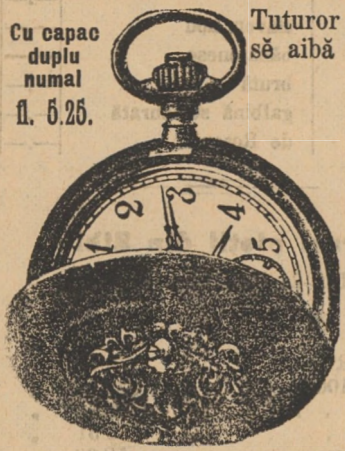
motor original „Otto“
pentru benzin
cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,
fabrică de motor,
Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“
este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.
Informațiuni, prospecte etc. gratis. [933] 34-52
Representant pentru Transilvania Theil & Freyler în Sibiu.

Cu capac
duplu
numal
fl. 5.25.

Tuturor oamenilor de specialitate și tuturor acelor care doresc să aibă un orologiu bun, le aduc la cunoștință, că eu am preluat speciala vânzare a nou inventatelor

oroloage remontoir de goldin iubire
cu mașinarie de precisiune-reformă, îmbunătățită.

Aceste oroloage din goldin curat cu două capace și de o construcție pompoasă și elegantă sunt atât de bine reușite. Încât nu pot fi deosebite nici chiar de specialiști. Învelișul oroloagelor este atât de minunat cisetat, încât întotdeauna rămâne neschimbat, ear pentru regulata funcționare se dă o garanță de 3 ani. [2260] 2-6

Prețul unui orologiu împreună cu un lanț elegant de goldin este

numai fl. 5.25.

La fiecare orologiu se alătură gratuit căptușeala de piele. Comandele sunt a se adresa la depoul principal

ALFRED FISCHER,

Viena, I., Adlegasse nr. 10.

Expediția cu rambursă. — Dacă nu convine banii se restituie.

Friedrich Baumann,

Sibiu, Piața-mare nr. 12,

recomandă

noutăți ieftine de seson,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul, apoi: covoare, stofă de haine pentru dame, barohente piquet și vestminte, blouse, umbrele (paraplele), mufuri, articole pentru biciclete, eșarpe de teatru, capichoane etc. etc.

Deposit în comisiune

la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat albituri de lână normale originale

— singur veritabile —

ale profesorului Dr. Jaeger [1977] 6-6

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rânduri a lui Fiii W. Benger în Bregenz.

Depositul fabricii de oroloaje și aurării a lui Iuliu Erős

Sibiu, strada Cismădiei nr. 3
trimite numai pe lângă rambursă postală [2794] 53-58

Orologiu remontoir de nickel pentru domni	fl. 2.50 până fl. 6.—
„ „ de oțel „ „	3.50 „ 6.50
„ „ de goldin „ „	4.50 „ 6.50
„ „ de argint „ „	5.— „ 12.—
„ de argint rusesco (Tula) pentru domni	10.— „ 20.—
„ remontoir de argint pentru dame	6.— „ 12.—
„ „ „ aur „ „	12.— „ 30.—
„ „ „ aur „ „ domni	20.— „ 100.—
Lanț de argint	1.50 „ 8.—
„ aur pentru dame	3.— „ 30.—
„ „ „ domni	23.— „ 75.—
Cercel și inele de argint	—80 „ 2.—
„ „ „ aur	2.— „ 100.—

Pentru marfă solidă și veritabilă se dă garanță în scris. Afară de obiectele sus amintite se mai aflu tot felul de bijuterii de aur și argint, precum și tot felul de garnituri de argint pentru masă, apoi cruci, potire, discuri, cădelnițe, lampe de altare etc. etc. pentru ritual gr.-cat. și gr.-or.

Cel mai bun atelier de repararea oroloagelor.

Cel mai ieftin și mai potrivit
CADOU DE CRĂCIUN
este

Un los de al jurnaliștilor

cu care pe lângă prețul cumpărării de
1 COROANĂ

poate se câștiga ori-și-cine
100.000 coroane.

Toate câștigurile vor fi solve în bani gata prin administrația losurilor, după dețragere de 20%. Fiecare los se sortează în toate 6 tragerile, fără altă solve ulterioară. *****

Tragera irevocabil va fi la 4 Ianuarie. [1965] 14-20
Losurile se recomandă: Administrația losurilor societății jurnaliștilor
din Budapesta, IV., strada Kossuth Lajos nr. 1.

Losuri se capătă la institutul de credit și economii „Albina“, și la Iacob L. Adler și fratele în Sibiu.